

International

Journal of Human Sciences

ISSN:2458-9489

Volume 14 Issue 4 Year: 2017

Perception of nursing homes as accomodation units¹

Konaklama birimi olarak huzurevleri algısı

Semra Aktaş Polat²
İsmail Hira³

Abstract

The purpose of this study is to determine how nursing homes are perceived as accomodation units by the age of 60 and above elderly people living at home and whether there is a relationship between these people's perceptions and their gender, the cities they live and the people they live with. Research area includes Sinop, Kastamonu and Çankırı cities located in the TR82 region in Turkey. Research data were collected through face to face questionnaires from 400 elderly people aged 60 and over residing in the TR82 region. The data were analyzed by frequency analysis and the chi-square (x2) test.

According to the results a nursing home is perceived as reassuring units besides the feel of abandonment, not to be a burden to anyone, a place for the lonely and poor old, reducing future anxiety for the old, a place for helpless people to stay, a result of loneliness in a sense that might be a solution to some problems.

According to chi-square (x2) test results it is determined that although there is no relationship between perception of nursing homes and gender, there is a statistically significant relationship between some phrases related to perception of nursing homes and inhabited city and people the old live with.

Keywords: Modernization; old; old care; nursing home, TR82 region.

(Extended English abstract is at the end of this document)

Özet

Bu çalışmanın amacı, bir konaklama birimi olarak huzurevlerinin, 60 yaş ve üzeri evde yaşayan yaşlılar tarafından nasıl algılandığını ve bu yaşlıların, huzurevlerine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri, ikamet ettikleri şehirler ve birlikte yaşadıkları kişiler arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmektir. Araştırma alanı Sinop, Kastamonu ve Çankırı'yı içeren TR82 Bölgesi'dir. Araştırma verileri, 60 yaş ve üzeri 400 yaşlıdan yüz yüze anket tekniği ile toplanmış, frekans analizi ve ki-kare (x2) testi ile analiz edilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre huzurevleri; terk edilmişliği hissettiren, kimseye yük olmamayı sağlayan, kimsesiz ve yoksul yaşlıların kaldığı bir yer, yaşlıların gelecek kaygılarını azaltan, çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği, bir anlamda da yalnızlığın bir sonucu, bazı sorunlara bir çözüm olabilecek, güven veren birimler olarak algılanmaktadır.

Yapılan ki-kare (x2) testi sonucuna göre; huzurevleri algısı ile cinsiyet arasında bir ilişki olmamasına rağmen, huzurevi algısına yönelik bazı ifadeler ile ikamet edilen şehir ve yaşının beraberinde yaşadığı kişiler arasında istatistiksel açıdan anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Modernleşme; yaşlı; yaşlı bakımı; huzurevi; TR82 bölgesi.

¹ Bu çalışma Semra AKTAŞ POLAT'ın 2016 yılında tamamlanan "Konaklama Birimi Olarak Huzurevleri Algısı" başlıklı yüksek lisans tez çalışmasından üretilmiştir. Ayrıca bu çalışma 2015-60-01-004 proje numarası ile Sakarya Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Komisyonu tarafından desteklenmiştir.

² Yrd. Doç. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Turizm Fakültesi, saktaspolat@gmail.com

³ Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü, ismailhira@gmail.com

Giriş

Aile, bireyin içine doğup büyüdüğü en küçük yapı taşıdır. Toplumsal yapıda meydana gelen en küçük değişiklik, taşları yerinden oynatmakta ve dengeleri sarsmaktadır. Aile, izlediğimiz televizyon programlarından, okuduğumuz kitaplardan, kısacası dolaşımında olan her şeyden, toplumsal yaşamı etkileyen her türlü dalgadan etkilenmektedir. Fukuyama'nın (1999) belirttiği gibi toplumsal cinsiyet rollerinde meydana gelen değişimler sivil toplumun doğasını etkilemekte, toplumlar modernleştikçe ailenin önemi azalmaktadır.

Toplumsal yapıda meydana gelen değişimler, yaşlı ve yaşlanma bağlamında iki açıdan okunabilir. Toplumsal değişim bir taraftan yaşlının aile içindeki konumunu değiştirirken diğer taraftan bilgi teknolojilerinde yaşanan gelişmelere paralel olarak küresel ölçekte doğumda beklenen yaşam süreleri artmaktadır. Bunun sonucu olarak yaşlılara yönelik politikalara ağırlık verilmeye başlanmaktadır.

Sanayileşme ile birlikte, aile yaşamının ezberi bozuldu. Kadının, toplumsal statüde eriştiği nokta, bu ezberin daha çok bozulmasına aracılık ederken, küreselleşme ile birlikte daha önceleri mahalle ve köy içinde kalan evlilikler, sınırları da aşarak uluslararası bir boyut kazandı. Böylesi bir değişim, Erdoğan'ın (1993: 22) ifadesinde olduğu gibi ailenin yaşlı üyelerinin ne olacağı sorununu da beraberinde getirmiştir. Uzayan insan ömrüyle birlikte yaşlanan insanlar duygusal destek, mali yardım, alışveriş, temizlik, yemek ya da kişisel bakım vb. konularda ailelerinin yardımına ihtiyaç duymaktadır (Nichols & Junk, 1997: 300). Yaşlının, ailenin desteğine olan ihtiyacı sandviç jenerasyonu olarak tanımlanan, bir taraftan çalışıp, diğer taraftan çocuklarına ve yaşlılarına bakan - özellikle de kadınlar- insanları (Künemund, 2006: 11; Neal & Hammer, 2017) gündeme getirmiştir.

Yaşlılık toplumdan yavaş yavaş geri çekilme süreci olarak görülmektedir (Öz, 2002). Ancak artan eğitim seviyesi, gelişen teknoloji ve uluslararası seyahatlerle birlikte artan sağlık bilinci vb. nedenlerle uzayan yaşam süreleri, yaşlanma konusuna farklı bir boyut kazandırmıştır. Yıldız'ın (2012: 2) ifadesine göre, tıp alanındaki gelişmeler, hayat kalitesinin yükseltilmesini etkilemiş, bunun doğal sonucu olarak her geçen yıl, ülkelerin gelişmişlik düzeylerine paralel olarak ölüm oranlarının düşmeye ve doğumdan itibaren beklenen yaşama süresi de artmaya başlamıştır.

Dünya genelinde cinsiyete göre doğumda beklenen yaşam süresi; kadınlar için 74 yıl, erkekler için ise 70 yıldır (Population Reference Bureau, 2017: 9). TÜİK (2017) verilerine göre, Türkiye'de doğumdan beklenen yaşam süresi 2014-2016 döneminde 78 yıldır. Cinsiyete göre karşılaştırma yapıldığında; erkekler için 75,3 yıl, kadınlar için 80,7 yıldır.

Teknoloji, ulaştırma ve haberleşme olanaklarının sürekli geliştiği ve ulaşılabilir olduğu günümüzde, herkese ve her yere kolaylıkla ulaşabiliyoruz. Ancak bu kadar bağlantı içinde tanıdıklarımızla ilişkilerimiz daha yüzeysel ve yapmacık bir hal aldı. İnsanlar, sürekli bir şeylerle meşgul olurken, var olduğunu söylediğimiz sözde kültürün muhafızları yani yaşlılarımız sistem dışında kaldı.

Yaşlıların aile yapısında meydana gelen değişimlerle birlikte sistem dışında kalmaları ve doğumdan beklenen yaşam sürelerinin uzaması, kendi içinde yeni bir sistemi ortaya çıkardı. Bu yeni sistem yaşlı bakımı, sağlıklı yaşlanma ve aktif yaşlanma gibi konuları da gündeme getirmiştir. Yaşlı bakımı adı altında, sosyal hizmet programları ve benzeri sertifika uygulamaları başlatılarak yeni bir iş alanı doğmuş ve huzurevi, bu yeni iş alanının önemli bir parçası haline gelmiştir.

Çalışmanın ana sorunsalı, küresel ölçekte yaşanan değişimin bir sonucu olarak görülen huzurevlerinin, 60 yaş ve üzeri yaşlılar açısından ne anlam ifade ettiğini incelemektir. Bu doğrultuda bu çalışmanın amacı, evde yaşayan yaşlıların huzurevi algısının belirlenerek, bu yaşlıların, huzurevlerine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri, ikamet ettikleri şehirler ve birlikte yaşadıkları kişiler arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmektir. Bununla birlikte evde yaşayan yaşlılarda; huzurevlerine gitme düşüncesinin zihinlerde yer edinmesine neden olan durumların; huzurevlerinde kalmaya yönelten temel motivasyonlar ile huzurevine yerleşme düşüncesinde etkili olabilecek kişi ve/veya kişilerin kimler olduğunun belirlenmesi hedeflenmektedir.

1. Yaşlılık ve Huzurevi

En önemli demografik zorluklardan birisi (Licciardello vd., 2014: 199) olarak tanımlanan yaşlılık dönemi, birçok sağlık sorunu ile birlikte sosyal izolasyonu (Aktaş vd., 2013: 65) beraberinde getiren bir dönemdir. Yaşlılık dönemi, insanın ilgiye ve sevgiye ihtiyacının olduğu, insanoğlunun belki de en kırılğan olduğu dönemdir. Bu dönem, pencerelerde ve telefonların ucunda, insanların özlediklerini beklediği bir dönem olarak düşünülebilir.

Yaşlanma sürecinin, biyolojik temelini dışında değerlendirilmesi gerektiğini vurgulayan Cangöz'e (2008: 148) göre, yaşlanan zihnin resmi çizilirken potansiyel ve sınırlılıkları, kazanç ve kayıpları, bozulan ve korunan süreçleri kısaca artı ve eksileri birlikte irdelenmelidir. Yaşlılık döneminde; fiziksel ve ruhsal güçler bir daha yerine gelmeyecek şekilde kaybedilir ve yaşlılık üreticilik rolünü azaltır (Aktaş vd., 2013: 65). Bebeklik döneminde olduğu gibi hastalık ve yaşlılık dönemlerinde de bakım için birilerine ihtiyacımız olur (Ryan & Scullion, 2000: 1187). Bu nedenle, yaşlılık yeni rollerin üstlenilmesini gerektiren bir dönem (İlgar & İlgar, 2007: 147) olarak da değerlendirilebilir.

Aile yapısındaki değişimler, yaşlılık konusunun çok yönlü bir sorun olarak görülmesine ve yaşlının aile içinde yük olmaya başlamasına neden olmuştur (Görgülü vd., 2010: 30-31). Geleneksel toplumda bilginin merkezi olan yaşlı, modern toplumda bu görevi yerine getirememekte ve bir statü kaybına uğramaktadır (Ardahan, 2010: 30). Yaşlı birey, giderek tüketen ve yardıma muhtaç bir insan durumuna gelebilmektedir (Yıldız, 2012: 10).

Daha çok gelişmiş ülkelerde belirgin olan yaşlı nüfus, küresel bir olgudur (Chen vd., 2009: 190). Chiswick'e (1975: 26) göre bakımevlerine olan talep zengin bölgelerde daha fazladır. Gelişmiş ülkeler için yaşlılık, yeni bir sorun olmamakla birlikte, Türkiye de dahil olmak üzere gelişmekte olan ülkeler, doğurganlığın hızla azalmasıyla yakın gelecekte yaşlılık sorunuyla karşı karşıya kalacaktır (Tezcan & Seçkiner, 2012: 7). Toplumsal yapıdaki değişim, geleneksel aile içinde saygın bir yeri olan ve genellikle, ekonomik ve yönetsel erki elinde bulunduran ailenin yaşlı üyelerinin (özellikle erkek) dede ve nenelerin ne olacağı sorununu da beraberinde getirmiştir (Erdoğan, 1993: 22). Yaşanan demografik değişimlere bağlı olarak, bakıma ihtiyaç duyan yaşlıların sayısı artmakta ve bu durum yaşlı bakımı konusunda ciddi endişelere neden olmaktadır (Walz & Mitchell, 2007: 482).

Uzun dönemli kurumsal bakım yaşlı nüfus için verilen hizmetlerin önemli bir parçasıdır (Woo vd., 2000). Bakımevi konusu, yaşlı insanlar için toplum bakım politikaları tartışmalarında merkezi bir mesele haline gelmiştir (Higgs vd., 1998: 199).

Yaşlı için kendi ailesi, hem hastalık zamanlarında hem de toplumla bir bağ kurulmasında çok önemli bir destek unsurudur (Shanas, 1979). Yaşlılar için aile, arkadaş ve komşular tarafından yapılan evde bakım hizmeti dışında ortak çözüm olarak uzun süreli bakımı içeren huzurevleri gibi yaşlı bakım merkezleri işaret edilmektedir (Mutchler & Burr, 2003: 534). Ancak yaşlılar, çevresel işaretlerini muhafaza etmek, sosyal ağlarının bütünlüğünü korumak ve yüksek yaşam kalitesine sahip olmak gibi nedenlerle evlerinde kalmayı tercih etmektedir (Luppo vd., 2010: 31).

Erdoğan (1993: I) yaşlıları dönülmeyen yolun yolcuları ve son durağın yolcuları, huzurevini ise bekleme salonu ve son durak olarak tanımlamıştır. Erdoğan'ın söylemi ile dönülmeyen yolun yolcuları toplumsal değişim ile aile kurumundaki değişimler bağlamında ev ortamında yalnızlaşmış, huzurevine gönderilerek mekan değişimine uğramaktadır.

Huzurevi sakinleri, yaşlıların en savunmasız ve zayıf grubunu temsil etmektedir (Briggs vd., 2012: 365). Huzurevlerine kabul edilen yaşlılar, zihinsel ve/veya fiziksel sağlık durumlarında yaşadıkları kötüye gidişle karakterize edilmektedir (Chen vd., 2009: 191). Huzurevleri; yaşlılık, sağlık ve bunama gibi nedenlerle yaşlılar arasında sosyal ilişkiler için fazla bir olanak sunamayan (Pleschberger, 2007: 199), yaşlı insanların onur kaybına maruz kaldıkları (Høy vd., 2016), pahalı ve yaşam kalitesini kısıtlayan kurumlar (Luppo vd., 2010: 31) olarak kabul edilmektedir. Diğer taraftan yaşlı insanların, yaşlı bakım evlerine yerleşmeyi kabul etmesi ile birlikte özerklik duygusu ve benliklerini koruyabilecekleri (Wu vd., 2004: 500) de ifade edilmektedir.

Demografik faktörler, yaşa bağlı hastalık oranları, sosyo-kültürel faktörler, ailelerin yapısı ve yaşlıların tercihleri gibi faktörler huzurevleri gibi uzun süreli bakım hizmetlerine olan talebi etkilemektedir (Ribbe vd., 1997: 3). Huzurevine yerleşmede temel belirleyiciler; bilişsel ve/veya fonksiyonel zayıflama ile günlük yaşamda yardım ve destek gereksinimlerinin karşılanmamasıdır (Luppa vd., 2010).

Huzurevleri yaşlılar için genellikle maliyetli ve uzun süreli bakımın istenmeyen bir kaynağı olarak düşünülmekte ve bu nedenle bireyler, aileler ve devlet tarafından son çare olarak görülmektedir (Charles & Sevak, 2005: 1174).

Huzurevleri ile ilgili ulusal ve uluslararası alanda yapılmış fazlaca çalışmaya rastlamak mümkündür. Yapılan literatür incelemesi sonucunda huzurevlerine yönelik yapılmış olan çalışmalar; (1) talep odaklı, (2) algı odaklı, (3) psikoloji odaklı, (4) sağlık odaklı ve (5) personel ve hizmet odaklı olmak üzere beş boyut altında irdelenebilir.

Talep odaklı çalışmalara, bakım evlerine olan talep (Chiswick, 1975; Nyman, 1989), huzurevlerine yerleşmeyi etkileyen psikososyal faktörler (Wu vd., 2004) ve huzurevleri sayısındaki artış ve demografik faktörlere (Ribbe vd., 1997) yönelik çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Algı odaklı çalışmalara, evde yaşayan ve/veya huzurevlerinde yaşayan yaşlıların huzurevlerine (Arpacı & Ersoy, 2009; Erdoğan, 1993; Kwok vd., 1998; Lam vd., 1998; Luppa vd., 2010; Tse, 2007), huzurevi yaşlılarının yaşlanmaya (Öğüt vd., 2017) ve huzurevi yaşlılarının gençlere (Kıpçak & Dedeli, 2016) bakışının belirlenmesine yönelik çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Psikoloji odaklı çalışmalara, huzurevi ve/veya evde yaşayan yaşlıların yalnızlık düzeyleri (Dereli vd., 2010; Khorshid vd., 2004) ve depresyon düzeylerinin (Kuru vd., 2014; Maral vd., 2001; Parlar vd., 2014; Şahin & Yalçın, 2003) belirlenmesine yönelik çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Sağlık odaklı çalışmalara, huzurevinde salgın hastalıklar ve yaralanmalar (Rubenstein vd., 1994), huzurevi yaşlılarının özbakım gücü (Altay & Aydın, 2009) ve huzurevinde yaşayan yaşlıların bakım gereksinimlerinin belirlenmesine (Gümüş vd., 2012; Kulakçı & Emiroğlu, 2012) yönelik çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Personel ve hizmet odaklı çalışmalara ise bakım evi personelinin özerklik algısı (Maurits vd., 2015), yaşlıların huzurevi servislerinden memnuniyeti (Çekal, 2006), farklı huzurevlerinde çalışan personelin faaliyetlerini karşılaştırma (McCloskey vd., 2015), sağlık personelinin yaşam kalitesi algısı (Roscoe & Hyer, 2008) üzerine yapılan çalışmalar örnek olarak verilebilir.

Bu çalışma algı odaklı çalışmalardan olup, huzurevlerine yönelik algıyı hem sosyolojik hem de psikolojik zeminde incelemektedir. Ayrıca evde yaşayan yaşlıların huzurevleri algısı; bir taraftan toplum bağlamında yorumlaması açısından sosyolojik, diğer taraftan huzurevlerinin tercih edilme(me)sinin arkasında yatan psikolojik faktörleri incelemesi bakımından psikolojik bir zeminde değerlendirilmektedir.

2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı, bir konaklama birimi olarak huzurevlerinin, 60 yaş ve üzeri evde yaşayan yaşlılar tarafından nasıl algılandığını ve bu yaşlıların, huzurevlerine yönelik düşünceleri ile cinsiyetleri, ikamet ettikleri şehirler ve birlikte yaşadıkları kişiler arasında bir ilişkinin olup olmadığını tespit etmektir.

Yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu Çankırı, Sinop ve Kastamonu'yu (TUIK, 2015), içine alan, İstatistikî Bölge Birimleri Sınıflandırmasına (İBBS) göre TR82 olarak adlandırılan bölgede, evde yaşayan yaşlıların huzurevine yönelik algılarının belirlenmesi, huzurevi algısının ülkemizde ulaştığı noktanın tespit edilmesi ve huzurevlerinin yaşlı gözünden okunmasını olanaklı kılacaktır.

3. Araştırmanın Yöntemi

Araştırma evrenini, TÜİK (2015) tarafından yayınlanan “Yaşlılarla İstatistikler 2015 Raporu” doğrultusunda, Türkiye’de en fazla yaşlı nüfusa sahip olan TR82 Bölgesi’nde yaşayan 60 yaş ve üzeri yaşlılar oluşturmaktadır. İl genelinde bakıldığında, TÜİK (2015) verilerine göre yaşlı nüfus oranının en yüksek olduğu üç il sırasıyla; Sinop (%18,1), Kastamonu (%16,8) ve Çankırı’dır (%15,7). Türkiye’nin en yaşlı nüfus oranına sahip olmaları nedeniyle, araştırma alanı olarak bu bölge seçilmiştir.

Sinop’un nüfusu 204 bin 133, yaşlı nüfusu ise 36 bin 861’dir. Kastamonu’nun nüfusu 372 bin 633, yaşlı nüfusu ise 62 bin 453’tür. Çankırı’nın nüfusu 180 bin 945, yaşlı nüfusu ise 28 bin 328’dir. Bu veriler ışığında araştırmanın evrenini TR82 Bölgesi’nde ikamet eden 127 bin 642 yaşlı oluşturmaktadır. Böyle bir evren büyüklüğünde örneklem için Sekaran’a (2003: 294) göre 384 sayısı yeterli olmaktadır. Bu çalışmada, örnekleme türlerinden olasılığa dayalı örnekleme, olasılığa dayalı örnekleme türlerinden de tabakalı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Örneklemin belirlenmesinde huzurevi algısı ve cinsiyet arasında bir ilişkinin varlığının da araştırılması nedeniyle cinsiyete dayalı bir ayırım yapılmıştır. Yapılan ölçümlere göre; Çankırı’ndan 60 yaş ve üzeri 38 erkek ve 47 kadın olmak üzere 85 kişi, Sinop’tan 60 yaş ve üzeri 50 erkek ve 61 kadın olmak üzere 111 kişi, Kastamonu’dan 60 yaş ve üzeri 83 erkek ve 105 kadın olmak üzere 188 kişi olmak üzere örneklem sayısı toplamda 384 kişi olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmada yeterli örneklem sayısına ulaşmak için 500 (örneklem sayısının yaklaşık %30 fazlası) kişiye anket dağıtılmış, yapılan incelemeler neticesinde boş veri vb. nedenlerle 400 anket ile analizler gerçekleştirilmiştir.

Bu çalışmada, katılımcıların huzurevleri algısına yönelik test edilecek olan hipotezler şunlardır;

H₁: Huzurevi algısı ile katılımcının cinsiyeti arasında bir ilişki vardır.

H₂: Huzurevi algısı ile yaşanan şehir arasında bir ilişki vardır.

H₃: Huzurevi algısı ile şu an birlikte yaşanan kişiler arasında bir ilişki vardır.

Bu çalışmada Kwok vd. (1998) evde yaşayan yaşlılara yönelik olarak yaptığı çalışmada kullandığı soru formu ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün (2013) “Türkiye’de Huzurevinde Yaşayan Yaşlıların Huzurevine Yerleşme Nedenleri ve Huzurevi Yaşamına İlişkin Algılarına” yönelik yaptığı çalışmada kullanılan soru formundan yararlanarak oluşturulan soru formu kullanılmıştır. Veriler, yüz yüze anket tekniği ile Çankırı, Sinop ve Kastamonu’dan 24 Mart 2016-15 Nisan 2016 tarihleri arasında toplanmıştır.

4. Verilerin Analizi ve Bulguların Yorumlanması

Katılımcıların cinsiyet, medeni durum, yaş, çocuk sahipliği ve birlikte yaşadıkları kişilere ilişkin dağılımları ve ikamet ettikleri şehirler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1’e göre katılımcıların %53,8’i kadın, %46,2’si erkek; %25’i Çankırı, %30’u Sinop ve %45’i Kastamonu’da ikamet etmektedir. Katılımcıların %83,2’si evlidir ve %11,6’sının eşi vefat etmiştir. Katılımcıların %40,5’i 60-64, %35,2’si 65-74, %19,5’i 75-84 ve %4,8’i 85 yaş ve üzerindedir. Katılımcıların %8,5’i yalnız, %40,1’i eşi, %27,7’si eşi ve çocukları, %17,4’ü çocukları ve %6,3’ü ise diğerleri (kardeşleri, akrabaları, anne ve babası, torunları) ile birlikte yaşamaktadır.

Tablo 1: Katılımcıların Demografik Özellikleri

	Çankırı		Sinop		Kastamonu		Toplam	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Cinsiyet								
Kadın	50	12,5	65	16,2	100	25,0	215	53,8
Erkek	50	12,5	55	13,8	80	20,0	185	46,2
Toplam	100	25	120	30	180	45	400	100
Medeni Durum								
Evli	83	20,8	101	25,2	149	37,2	333	83,2
Bekâr	-	0	-	0	2	0,5	2	0,5
Ayrılmış/Boşanmış	4	1	6	1,5	4	1	14	3,5
Eşi Vefat Etmiş	12	3	11	2,8	23	5,8	46	11,6
Evli ancak eşinden ayrı yaşıyor	1	0,2	2	0,5	2	0,5	5	1,2
Toplam	100	25	120	30	180	45	400	100
Yaş								
60-64	40	10	49	12,2	73	18,2	162	40,5
65-74	35	8,8	41	10,3	65	16,3	141	35,2
75-84	20	5	24	6	34	8,5	78	19,5
85+	5	1,2	6	1,5	8	2	19	4,8
Toplam	100	25	120	30	180	45	400	100
Çocuk Sahipliği								
Evet	96	24	114	28,5	173	43,2	383	95,8
Hayır	4	1	6	1,5	7	1,8	17	4,2
Toplam	100	25	120	30	180	45	400	100
Birlikte Yaşadıkları Kişiler								
Yalnız	6	1,5	8	2	20	5,0	34	8,5
Eşimle birlikte	32	8	58	14,4	71	17,7	161	40,1
Eşim ve Çocuklarımla	29	7,2	26	6,4	57	14,1	112	27,7
Çocuklarımla	25	6,2	21	5,2	24	6	70	17,4
Kardeşlerimle	4	1	3	0,8	3	0,8	10	2,6
Akrabalarımla	2	0,5	1	0,3	2	0,5	5	1,3
Annemle	1	0,3	1	0,3	1	0,3	3	0,9
Babamla	-	0	1	0,3	1	0,3	2	0,6
Torunlarımla	1	0,3	1	0,3	1	0,3	3	0,9
Toplam	100	25	120	30	180	45	400	100

Katılımcıların, huzurevi ile ilgili herhangi bir tecrübe yaşayıp yaşamadıklarını öğrenmek amacıyla “Daha önce hiç huzurevinde bulundunuz mu?” sorusu yöneltilmiştir. Katılımcıların %99’u daha önce huzurevinde hiç bulunmadığını, %1’i ise daha önce huzurevinde bulunduğunu ifade etmiştir. Katılımcıların, ilerleyen dönemlerde huzurevinde yaşamayı düşünüp düşünmediklerini öğrenmek amacıyla katılımcılara, “Huzurevinde yaşamayı düşünür müsünüz?” sorusu yöneltilmiştir. Bu soruya katılımcıların %96’sı hayır, %4’ü ise evet yanıtını vermiştir.

4.1. Evde Yaşayan Yaşlıların Huzurevi Algısı

Katılımcıların, huzurevi ile ilgili olarak düşünceleri, kendilerine yöneltilen on iki ifade ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu on iki ifadeye verilen yanıtların dağılımları Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Evde Yaşayan Yaşlıların Huzurevi Algısı

Huzurevi...	Çankırı (%)	Sinop (%)	Kastamonu (%)	Toplam (%)
terk edilmişliği hissettirir.	20,5	25,8	38,8	85
insanların gelecek kaygılarını azaltır.	20	25,8	30	75,8
çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği bir yerdir.	19,8	24	36,2	80
insanlara bir yuvaya kavuşma imkanı sağlar.	6,5	10,2	17,8	34,5
insanların sorunlarına bir çözüm olabilir.	18,5	24,2	27,2	70
yalnızlığın bir sonucudur.	20	25,8	29,2	75
insanlara güven verir.	19	25,2	26,2	70,5
kimseye yük olmamayı sağlar.	20	25,5	37,8	83,2
insanların yaşlıları ile birlikte olabileceği bir yerdir.	18,5	24,2	26	68,8
yalnızlık duygusunu unutturur.	6	9,5	15,5	31
yoksul yaşlıların kaldığı bir yerdir.	19,5	25	30,2	74,7
kimsesiz yaşlıların kaldığı bir yerdir.	20,8	27	37,5	85,2

Tablo 2'ye göre "huzurevi terk edilmişliği hissettirir" ifadesine katılımcıların %85'i evet yanıtını, %15'i ise hayır yanıtını vermiştir. Bu sonuçlar nezdinde, huzurevlerinin insanlara terk edilmişliği çağrıştırdığı ve insanların, huzurevlerini terk edilmişlikle bağdaştırdıkları söylenebilir.

"Huzurevi insanların gelecek kaygılarını ortadan kaldırır" ifadesine katılımcıların %75,8'i evet, %24,2'si ise hayır yanıtını vermiştir. Huzurevi, insanların her ne kadar gidip kalmayı düşünmedikleri konaklama birimleri olsa da bir anlamda, çaresizliğe bir çözüm olarak görülmektedir. Konak ve Çiğdem'in (2005) ifadesinde olduğu gibi huzurevleri için umutsuzluk, kadercilik ve kabullenmeden, daha doğrusu, bir teslimiyetten söz edilebilir. Bunun bir göstergesi de "huzurevi çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği bir yerdir" ifadesine verilen yanıtlarda görülebilir. Bu ifadeye, katılımcıların %80'i evet, %20'si ise hayır yanıtını vermiştir.

"Huzurevi insanlara bir yuvaya kavuşma imkanı sağlar" ifadesine katılımcıların %34,5'i evet, %65,5'i ise hayır yanıtını vermiştir. Huzurevi, insanların alışkın oldukları ortamlardan uzak kaldıkları ve bu nedenle de kendilerini değersiz hissetmelerine (Şahin & Yalçın, 2003) neden olan mekanlar olarak düşünülmektedir. Böylesi bir düşünce evde yaşayan yaşlının, huzurevinin bir yuva olmadığını düşünmesine neden olabilir.

"Huzurevi insanların sorunlarına bir çözüm olabilir" ifadesine katılımcıların %70'i evet, %30'u hayır yanıtını vermiştir. "Huzurevi yalnızlığın bir sonucudur" ifadesine, katılımcıların %75'i evet, %25'i hayır yanıtını vermiştir. Huzurevlerinin, yalnız kalan yaşlının, yalnızlığını bir nebze de olsa azaltabilmek adına tercih edildiği düşünülebilir.

"Huzurevi insanlara güven verir" ifadesine katılımcıların %70,5'i evet, %29,5'i hayır yanıtını vermiştir. Bir anlamda, çaresizliğin de bir sonucu olarak görülen huzurevleri, geleceğe ilişkin bakım kaygısını en aza indirebilmekte ve bu durum yaşlıya güven vermektedir.

"Huzurevi kimseye yük olmamayı sağlar" ifadesine katılımcıların %83,2'si evet, %16,8'i hayır yanıtını vermiştir. Zihinlerdeki kimseye yük olmama düşüncesi, yaşamın en kırılgan döneminde yaşlıyı çevresinden soyutlayabilmektedir.

"Huzurevi insanların yaşlıları ile birlikte olabilecekleri bir yerdir" ifadesine katılımcıların %68,8'i evet, %31,2'si hayır yanıtını vermiştir. "Huzurevi insanlara yalnızlık duygusunu unutturur" ifadesine katılımcıların %31'i evet, %69'u ise hayır yanıtını vermiştir. Huzurevleri, bir anlamda yaşlıya yalnızlığını unutturacak, belki de onunla "aynı duyguları paylaşan" insanlarla bir arada olabileceği mekanlar olmakla birlikte, İçli'nin (2004) de değindiği gibi yaşlılar sevdikleri ile birlikte, aileleri ile birlikte olmayı özleyiyorlar.

"Huzurevi yoksul yaşlıların kaldığı yerdir" ifadesine katılımcıların %74,7'si evet, %25,3'ü hayır yanıtını vermiştir. "Huzurevi kimsesiz yaşlıların kaldığı yerdir" ifadesine katılımcıların %85,2'si evet, %14,8'i ise hayır yanıtını vermiştir. Bu iki ifadeye verilen yanıtlara göre huzurevlerinin, yoksul yaşlıların konaklayabileceği bir mekan ve yalnızlığın, çaresizliğin ve kimsesizliğin bir sonucu olarak düşünüldüğü ifade edilebilir.

4.2. Evde Yaşayan Yaşlıları Huzurevine Yöneltebilecek Nedenler

Katılımcıların, hangi koşullarda huzurevine yerleşmeyi düşünecekleri, kendilerine yöneltilen on ifade ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu on ifadeye verilen yanıtların dağılımları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3: Evde Yaşayan Yaşlıları Huzurevine Yöneltebilecek Koşullar

	Çankırı (%)	Sinop (%)	Kastamonu (%)	Toplam (%)
Kendi kendime bakamadığımda	8,5	10	21,8	40,2
Sağlık sorunları yaşarsam	9	10	23,5	42,5
Geçim sıkıntısı yaşadığımda	9	9,2	24,5	42,8
Düzenli bir hayat için	10,2	11	27,5	48,8
Yakınlara yük olmamak için	19,5	24,8	36	80,2
Yalnızlık duygusundan kurtulmak için	15,5	19,5	24,5	59,5
İyi bir bakım almak için	15,5	19,5	27	62
Çevremde benimle vakit geçirecek kimse kalmadığında	16,8	21	32,8	70,5
Geleceğimi güvence altına almak için	16,2	21	29,5	66,8
Stresten uzak kalmak için	17	21,8	31,8	70,5

Hangi koşullarda huzurevine yerleşmeyi düşünürsünüz? sorusu altında verilen seçenekler bazında katılımcıların verdikleri yanıtların dağılımı Tablo 3'te verilmiştir. Tablo 3'e bakıldığında, huzurevleri, katılımcıların sağlık problemleri yaşamaları, geçim sıkıntısı yaşamaları, düzenli bir hayat yaşamaları veya kendi kendilerine bakamamaları durumunda başvurabilecekleri tek merci değildir. Huzurevleri, yakınlarla yük olmamak için, özellikle çevresinde kendilerine bakacak kimse olmadığına iyi bir bakım almak için bir çözüm olmasının yanı sıra etrafında, konuşacak, onunla dertleşip sohbet edecek kimseler kalmadığında da başvurulabilecek bir yer olarak düşünülmektedir.

4.3. Evde Yaşayan Yaşlıların Huzurevine Yerleşme Kararında Etkili Olabilecek Kişi(ler)

Katılımcıların, kimlerin tavsiyesi ile huzurevine yerleşmeyi düşünebilecekleri, kendilerine yöneltilen on ifade ile tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu on ifadeye verilen yanıtların dağılımları Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4: Huzurevine Yerleşme Kararında Etkili Olabilecek Kişi(ler)

	Çankırı (%)	Sinop (%)	Kastamonu (%)	Toplam (%)
Eşim	3	1,5	5,5	10
Çocuklarım	23,2	25	40,8	89
Kardeşlerim	18,2	21,8	30,2	70,2
Torunlarım	5,5	4,5	10	20
Akrabalarım	4,8	4	6,2	15
Komşularım	1,5	1,8	1,8	5
Mahalle Muhtarı	1,5	1,8	3	6,2
Cami İmamı	1,2	1,8	2	5
Doktor	14,8	17,8	18,2	50,8
Dost ve Arkadaşlar	14,8	17,5	18,5	50,8

Katılımcılara kendilerine huzurevine yerleşmeleri konusunda kim tavsiye ederse, huzurevinde kalmayı düşünebilecekleri sorulmuş ve alınan cevaplara göre; "eşim" tavsiye ederse huzurevinde kalmayı düşünürüm diyenlerin oranı %10'dur. Katılımcıların bu ifadeye verdikleri yanıtı göre, bir yaşlının huzurevine gitme kararında eşin düşüncesinin çok zayıf olduğunu belirtebiliriz. Eş tavsiyesinin, huzurevine yerleşme kararındaki etkisinin çok düşük olmasına rağmen, "çocuklarım" tavsiye ederse huzurevinde kalmayı düşünürüm diyenlerin oranı %89'dur. Böylesine yüksek bir oran çocukların, yaşlanan anne ve babalar için son umut olduğunu göstermektedir.

4.4. Evde Yaşayan Yaşlıların Huzurevinde Yaşamalarını Gerektirecek Koşullar

Katılımcılara, kendilerine yöneltilen sekiz ifade ile bu ifadelerde bahsedilen durumları yaşamaları halinde huzurevine yerleşmeyi düşünüp düşünmeyecekleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Alınan cevapların dağılımları Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5: Evde Yaşayan Yaşlıların Huzurevinde Yaşamalarını Gerektirecek Haller

	Çankırı (%)	Sinop (%)	Kastamonu (%)	Toplam (%)
Sağlıklı olur ve ailemle yaşarsam	0,5	0,2	1,8	2,5
Sağlıklı olur ancak yalnız yaşarsam	3,5	3,2	10	16,8
Sağlıklı olur, yalnız yaşar ve ailem tarafından sık ziyaret edilirim	3,5	3,2	13,2	20
Ailemle yaşarsam ancak sağlığım yerinde olmazsa	7,2	7,2	20,8	35,2
Hem yalnız yaşarsam hem de sağlığım yerinde olmazsa	20,2	22,5	36,8	79,5
Bir engelim olursa ve bana bakacak kimse olmazsa	20,8	23	37,5	81,2
Maddi gücüm yerinde olursa	1,5	2,8	5,8	10
Maddi gücüm yerinde olmazsa	9	9,5	26,5	45

Tablo 5'e göre huzurevi yaşlının yanında birileri varsa yaşlıların düşünebilecekleri mekanlar olarak algılanmamaktadır. Yalnızlık devreye girdiğinde ise huzurevine yerleşme düşüncesi de artmakta, ancak sağlık durumunun kötüye gitmesi ve yaşlıya bakacak kimenin olmaması, yalnız yaşamama duygusunun da önüne geçmektedir. Bu sonucun arkasında, yakınlarla yük olmama düşüncesinin olduğu ifade edilebilir.

Bir yaşlının huzurevine yerleşme düşüncesinde yaşanan kırılmanın hem sağlık durumu hem de yalnız olma durumunu aynı anda yaşaması ile gerçekleştiği ifade edilebilir. Tablo 3, 4 ve 5 birlikte yorumlandığında, 60 yaş ve üzeri yaşlıların, kimseye yük olmamak, iyi bir bakım, çevresinde kendisiyle ilgilenen birilerinin kalmaması, geleceğini güvence altına almak ve stresten uzaklaşmak için huzurevini tercih edebilecekleri; daha çok çocukları ve kardeşleri tarafından bir tavsiyede bulunulursa, ayrıca sağlık problemleri olur ve yalnız yaşarsa, bir engeli olur ve kendine bakacak kimsesi olmazsa huzurevlerine yönelebilecekleri söylenebilir.

4.5. Huzurevi Algısı ve Cinsiyet İlişkisi

Araştırmaya katılan yaşlıların huzurevi algıları ile cinsiyet arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ifade eden hipotez (H_1) ki-kare (χ^2) testi ile sınanmış, yapılan test sonuçlarına göre, H_1 hipotez reddedilerek H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Yapılan analiz sonuçları Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: Cinsiyet ile Huzurevi Algısı Arasındaki İlişkinin Ki-Kare (χ^2) ile Analizi

		Kadın (f)	Erkek (f)	χ^2 test istatistiği
Terk edilmişlik	Evet	181	159	$\chi^2=.242$, sd=1, p=.623
	Hayır	34	26	
Gelecek kaygısını ortadan kaldırır	Evet	159	144	$\chi^2=.817$, sd=1, p=.366
	Hayır	56	41	
Çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği yer	Evet	169	151	$\chi^2=.566$, sd=1, p=.452
	Hayır	46	34	
Yuvaya kavuşma imkanı sağlar	Evet	80	58	$\chi^2=1.510$, sd=1, p=.219
	Hayır	135	127	
İnsanların sorunlarına çözüm olabilir	Evet	145	135	$\chi^2=1.449$, sd=1, p=.229
	Hayır	70	50	
Yalnızlığın bir sonucudur	Evet	158	142	$\chi^2=.567$, sd=1, p=.452
	Hayır	57	43	
İnsanlara güven verir	Evet	148	134	$\chi^2=.618$, sd=1, p=.432
	Hayır	67	51	
Kimseye yük olmamak	Evet	177	156	$\chi^2=.285$, sd=1, p=.594
	Hayır	38	29	
İnsanların yaşlıları ile birlikte olabilecekleri yer	Evet	142	133	$\chi^2=1.581$, sd=1, p=.209
	Hayır	73	52	
İnsanlara yalnızlık duygusunu unutturur	Evet	71	53	$\chi^2=.890$, sd=1, p=.346
	Hayır	144	132	
Yoksul yaşlıların kaldığı yer	Evet	157	142	$\chi^2=.734$, sd=1, p=.399
	Hayır	58	43	
Kimsesiz yaşlıların kaldığı yer	Evet	178	163	$\chi^2=2.236$, sd=1, p=.135
	Hayır	37	22	

Tablo 6'ya göre, evde yaşayan 60 yaş ve üzeri yaşlıların huzurevi ile ilgili düşüncelerinde kadın ya da erkek olmalarına göre bir ilişki yoktur. Huzurevlerine yönelik düşünceler cinsiyete göre şekillenmemektedir. Yaşlılıkla birlikte egemenliği sarsılan erkeğin, kadına göre bakış açısında farklılık olabileceği düşünülmekle birlikte, huzurevlerine ilişkin algının ortak olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle H_1 reddedilmiştir. Ancak günümüzde, kadın (anneanne veya babaanne) ev içinde çocuk bakımına ilişkin rol üstlenebilirken, erkeğin aile içinde benzer bir rolü üstlenememesi, erkeğin statü kaybını daha derinden yaşamasına neden olabilmektedir.

4.6. Huzurevi Algısı ve Yaşanılan Şehir İlişkisi

Araştırmaya katılan yaşlıların huzurevi algıları ile yaşadıkları şehirler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ifade eden hipotez (H_2) ki-kare (χ^2) testi ile sınanmıştır. Ki-kare (χ^2) test sonuçları Tablo 7'de gösterilmiştir.

Tablo 7: Şehir ile Huzurevleri Algısı Arasındaki İlişkinin Ki-Kare (χ^2) ile Analizi

		Çankırı (%)	Sinop (%)	Kastamonu (%)	χ^2 test istatistiği
Terk edilmişlik	Evet	82	85,8	86,1	$\chi^2=.946$, sd=2, p=.623
	Hayır	18	14,2	13,9	
Gelecek kaygısını ortadan kaldırır	Evet	80	89,8	66,7	$\chi^2=15.710$, sd=2, p=.000*
	Hayır	20	14,2	33,3	
Çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği yer	Evet	79	80	80,6	$\chi^2=.097$, sd=2, p=.953
	Hayır	21	20	19,4	
Yuvaya kavuşma imkanı sağlar	Evet	26	34,2	39,4	$\chi^2=5.151$, sd=2, p=.076
	Hayır	74	65,8	60,6	
İnsanların sorunlarına çözüm olabilir	Evet	74	80,8	60,6	$\chi^2=15.114$, sd=2, p=.001*
	Hayır	26	19,2	39,4	
Yalnızlığın bir sonucudur	Evet	80	85,8	65	$\chi^2=18.444$, sd=2, p=.000*
	Hayır	20	14,2	35	
İnsanlara güven verir	Evet	76	84,2	58,3	$\chi^2=25.043$, sd=2, p=.000*
	Hayır	24	15,8	41,7	
Kimseye yük olmamak	Evet	80	85	83,9	$\chi^2=1.074$, sd=2, p=.585
	Hayır	20	15	16,1	
İnsanların yaşlıları ile birlikte olabilecekleri yer	Evet	74	80,8	57,8	$\chi^2=19.525$, sd=2, p=.000*
	Hayır	26	19,2	42,2	
İnsanlara yalnızlık duygusunu unutturur	Evet	24	31,7	34,4	$\chi^2=3.314$, sd=2, p=.191
	Hayır	76	68,3	65,6	
Yoksul yaşlıların kaldığı yer	Evet	78	83,3	67,2	$\chi^2=10.648$, sd=2, p=.005*
	Hayır	22	16,7	32,8	
Kimsesiz yaşlıların kaldığı yer	Evet	83	90	83,3	$\chi^2=3.082$, sd=2, p=.214
	Hayır	17	10	16,7	

* Huzurevi algısı ile katılımcıların yaşadıkları şehirler arasında istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki vardır.

Tablo 7'ye göre; katılımcıların yaşadıkları şehir ile huzurevine ilişkin terk edilmişliği hissettirip hissettirmediği [$\chi^2(2)=.946$, $p>.05$]; huzurevinin, çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği bir yer olup olmayacağı [$\chi^2(2)=.097$, $p>.05$]; huzurevinin, insanlara bir yuvaya kavuşma imkanı sağlayıp sağlamadığı [$\chi^2(2)=5.151$, $p>.05$]; huzurevinin, kimseye yük olmamayı sağlayıp sağlamadığı [$\chi^2(2)=1.074$, $p>.05$]; huzurevinin, insanlara yalnızlık duygusunu unutturup unutturmadığı [$\chi^2(2)=3.314$, $p>.05$] ve huzurevinin, kimsesiz yaşlıların kaldığı bir yer olup olmadığı [$\chi^2(2)=3.082$, $p>.05$] konusundaki görüşleri arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlı değildir. Huzurevine ilişkin bu düşüncelerin, yaşanan yere göre bir farklılık göstermediği, bu konuda ortak bir kanının olduğu görülmektedir.

Bu sonuçlara odaklanıldığında huzurevi terkedilmişlik ve çaresizlikle birlikte düşünülürken, yuva sıcaklığının hissedilmediği bir yer olarak algılanmaktadır. Bununla birlikte huzurevi yalnızlık duygusunu unutturmasa da kimsesiz yaşlıların kaldığı yerler olarak algılanmaktadır. Bu düşünceler yaşanan şehirden bağımsızdır denilebilir.

Huzurevinin, insanların gelecek kaygılarını azaltıp azaltmayacağı [$\chi^2(2)=15.710$, $p<.05$]; huzurevinin, insanların sorunlarına bir çözüm olup olmayacağı [$\chi^2(2)=15.114$, $p<.05$]; huzurevinin, yalnızlığın bir sonucu olup olmadığı [$\chi^2(2)=18.444$, $p<.05$]; huzurevinin, insanlara güven verip vermediği [$\chi^2(2)=25.043$, $p<.05$]; huzurevinin, insanların yaşlıları ile birlikte olabileceği bir yer olup olmadığı [$\chi^2(2)=19.525$, $p<.05$] ve huzurevinin, yoksul yaşlıların kaldığı bir yer olup olmadığı [$\chi^2(2)=10.648$, $p<.05$] konusunda katılımcıların yaşadıkları şehirlere göre görüşleri arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlıdır.

4.7. Huzurevi Algısı ve Birlikte Yaşanılan Kişiler Arasındaki İlişki

Araştırmaya katılan yaşlıların huzurevi algıları ile birlikte yaşadıkları kişiler arasında anlamlı bir ilişkinin varlığını ifade eden hipotez (H_3) ki-kare (χ^2) testi ile sınanmıştır. Analiz sonuçları Tablo 8'de verilmiştir.

Tablo 8'e göre; katılımcıların birlikte yaşadığı kişiler ile huzurevinin, insanlara bir yuvaya kavuşma imkanı sağlayıp sağlamadığı [$\chi^2(4)=9.202$, $p>.05$]; huzurevinin, insanların sorunlarına bir çözüm olup olmayacağı [$\chi^2(4)=7.522$, $p>.05$]; huzurevinin, kimseye yük olmamayı sağlayıp

sağlamadığı [$\chi^2(4)=8.701$, $p>.05$]; huzurevinin, insanların yaşlıları ile birlikte olabileceği bir yer olup olmadığı [$\chi^2(4)=8.648$, $p>.05$]; huzurevinin, insanlara yalnızlık duygusunu unutturup unutturmadığı [$\chi^2(4)=8.075$, $p>.05$]; huzurevinin, yoksul yaşlıların kaldığı bir yer olup olmadığı [$\chi^2(4)=8.089$, $p>.05$] ve huzurevinin, kimsesiz yaşlıların kaldığı bir yer olup olmadığı [$\chi^2(4)=7.054$, $p>.05$] konusundaki görüşleri arasında istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki yoktur.

Ancak, yapılan ki-kare test sonuçlarına göre; katılımcıların birlikte yaşadıkları kişiler ile huzurevine ilişkin, huzurevlerinin, terk edilmişliği hissettirip hissettirmediği [$\chi^2(4)=10.056$, $p<.05$]; huzurevinin, insanların gelecek kaygılarını azaltıp azaltmayacağı [$\chi^2(4)=12.800$, $p<.05$]; huzurevinin, çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği bir yer olup olmayacağı [$\chi^2(4)=14.353$, $p<.05$]; huzurevinin, yalnızlığın bir sonucu olup olmadığı [$\chi^2(4)=12.440$, $p<.05$] ve huzurevinin, insanlara güven verip vermeyeceği [$\chi^2(4)=11.219$, $p<.05$] konusundaki görüşleri arasındaki fark istatistiki açıdan anlamlıdır.

Tablo 8: Birlikte Yaşayan Kişiler ile Huzurevleri Algısı Arasındaki İlişkinin Ki-Kare (χ^2) ile Analizi

		Yalnız %	Eş %	Çocuk %	Eş + çocuk %	Diğer ⁴ %	χ^2 test istatistiği	sd=
Terk edilmişlik	Evet	82,4	86,3	74,3	91,1	82,6	$\chi^2=10.056$, $p=.039^*$	sd=4,
	Hayır	17,6	13,7	25,7	8,9	17,4		
Gelecek kaygısını ortadan kaldırır	Evet	67,6	79,5	61,4	82,1	73,9	$\chi^2=12.800$, $p=.012^*$	sd=4,
	Hayır	32,4	20,5	38,6	17,9	26,1		
Çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği yer	Evet	70,6	81,4	68,6	89,3	73,9	$\chi^2=14.353$, $p=.006^*$	sd=4,
	Hayır	29,4	18,6	31,4	10,7	26,1		
Yuvaya kavuşma imkanı sağlar	Evet	47,1	35,4	42,9	26,8	21,7	$\chi^2=9.202$, $p=.056$	sd=4,
	Hayır	52,9	64,6	57,1	73,2	78,3		
İnsanların sorunlarına çözüm olabilir	Evet	58,8	73,3	60	75	69,6	$\chi^2=7.522$, $p=.111$	sd=4,
	Hayır	41,2	26,7	40	25	30,4		
Yalnızlığın bir sonucudur	Evet	64,7	78,9	61,4	81,2	73,9	$\chi^2=12.440$, $p=.014^*$	sd=4,
	Hayır	35,3	21,1	38,6	18,8	26,1		
İnsanlara güven verir	Evet	58,8	75,8	57,1	74,1	73,9	$\chi^2=11.219$, $p=.024^*$	sd=4,
	Hayır	41,2	24,2	42,9	25,9	26,1		
Kimseye yük olmamak	Evet	79,4	83,9	74,3	90,2	78,3	$\chi^2=8.701$, $p=.069$	sd=4,
	Hayır	20,6	16,1	25,7	9,8	21,7		
İnsanların yaşlıları ile birlikte olabilecekleri yer	Evet	52,9	72,7	60	73,2	69,6	$\chi^2=8.648$, $p=.071$	sd=4,
	Hayır	47,1	27,3	40	26,8	30,4		
İnsanlara yalnızlık duygusunu unutturur	Evet	35,3	32,3	41,4	23,2	21,7	$\chi^2=8.075$, $p=.089$	sd=4,
	Hayır	64,7	67,7	58,6	76,8	78,3		
Yoksul yaşlıların kaldığı yer	Evet	61,8	77,6	67,1	80,4	69,6	$\chi^2=8.089$, $p=.088$	sd=4,
	Hayır	38,2	22,4	32,9	19,6	30,4		
Kimsesiz yaşlıların kaldığı yer	Evet	82,4	88,2	78,6	88,4	73,9	$\chi^2=7.054$, $p=.133$	sd=4,
	Hayır	17,6	11,8	21,4	11,6	26,1		

* Katılımcıların birlikte yaşadıkları kişilere göre, huzurevi algısı arasında istatistiki açıdan anlamlı bir ilişki vardır.

Huzurevlerinin terk edilmişliği hissettirdiği düşüncesi; eş ve çocukları ile birlikte yaşayan yaşlılarda sadece çocukları ile yaşayan yaşlılara göre daha baskın görünmektedir. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasında yaşlıya, eşi ile birlikte olmanın verdiği bir güvenden bahsedilebilir. Ayrıca, eş ve çocukları ile birlikte yaşayan katılımcıların, huzurevinde kalma düşüncesinin kendilerinden uzak olması, bu katılımcıların huzurevleri hakkında daha genel yargılara sahip olmalarına neden olmaktadır.

Huzurevlerinin, gelecek kaygılarını azaltacağı yönündeki düşüncede çocukları ile yaşayan ve yalnız yaşayan insanların, diğer gruplara oranla bu konuda huzurevlerine daha karamsar bakmaktadır. Bu oranlara bakarak yaşlıların, eşi ve çocukları ile birlikte olduklarında, huzurevlerine ilişkin kendileri için değil ancak ihtiyacı olanlar için sanki doğru bir karar olabileceği düşüncesini taşıdıkları ifade edilebilir. Ancak burada, sadece çocukları ile birlikte yaşayanlarla eşi ve çocukları ile

⁴ Ki-kare testi yapılırken, ki-kare testinin şartları gereği (5'ten küçük hücre sayısı %20 oranını aşmamalı) kardeşlerimle, akrabalarım, annemle, babamla ve torunlarımla seçenekleri birleştirilerek diğer seçeneğine yüklenmiştir.

yaşayanlar arasındaki farkın, yaşlının dayanak noktasının eşi olduğu, eşi olmadığında hayata daha farklı bakmasından kaynaklandığı ifade edilebilir.

Huzurevinin, yalnızlığın bir sonucu olduğuna yönelik ifadeye ilişkin oranlarla, yaşlıların düşünceleri anlamlandırılmaya çalışıldığında, özellikle çocukları ile birlikte yaşayan yaşlıların, esasında yalnız ve çaresiz kaldıkları için çocuklarının yanında olduklarını hissettikleri düşünülebilir. Çünkü huzurevi, çaresiz insanların kalmayı tercih ettiği bir yer ifadesinde olduğu gibi bu ifade de evet diyenlerin oranı her ne kadar hayır diyenlerin oranından yüksek olsa da diğer gruplara göre daha düşük seyretmektedir.

Huzurevinin, insanlara güven verdiği konusundaki oranlara bakıldığında huzurevinin, insanlara güven vermediğine ilişkin düşüncenin yalnız yaşayan ve çocukları ile birlikte yaşayan yaşlılarda daha yüksek olduğunu görüyoruz. Yalnız yaşayanların, belki de böyle bir güveni hissetmedikleri için yalnız yaşamayı tercih ettikleri düşünülebilir.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışma yaşlılığı, tüm boyutları ile incelemekte, yaşlanmayı sadece uzayan yaşam sürelerine bağlı olarak sayıları artan huzurevleri bağlamında değerlendirmektedir. Bu nedenle yaşlılık; yaşlının huzurevine yerleşmesine neden olan, modernleşme ve küreselleşme bağlamında aile yapısında meydana gelen değişim temelinde irdelenmiştir.

Bu çalışma, zamana bağlı olarak sayıları artan huzurevlerinin, huzurevlerinden yararlanması beklenen kişiler tarafından nasıl algılandığının tespit edilmesine odaklanmıştır. Dolayısıyla, yalnızca TR82 (Çankırı, Sinop ve Kastamonu) bölgesinde evde yaşayan ve çalışmaya katılan 60 yaş ve üzeri 400 yaşlının gözünden bir değerlendirme yapabilmek olanağı bulunmaktadır.

Yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, TR82 bölgesinde evde yaşayan yaşlılar, gelecek dönemlerinde huzurevine yerleşmeyi düşünmemektedirler. Onlara göre huzurevi, bir anlamda terk edilmişliktir. Bu yönüyle, TR82 bölgesinde gerçekleştirilen bu araştırma Konak ve Çiğdem (2005) ile Erdoğan'ın (1993) yaptığı araştırmalarla benzerlikler göstermektedir. Bu araştırmanın yapılmasından 23 yıl önce Erdoğan'ın İzmir'de ve 11 yıl önce Konak ve Çiğdem'in Sivas'ta yaptıkları araştırmada huzurevlerinin terk edilmişlikle bağdaştırılması huzurevlerine yönelik böyle bir algının üzerinden yıllar geçmesine rağmen değişmediğini göstermektedir.

TR82 bölgesinde evde yaşayan yaşlılar için huzurevleri, çaresizliğin, yoksulluğun ve kimsesizliğin bir çözümü olmakla birlikte yalnızlığın bir sonucudur. Bu bağlamda Dereli vd. (2010) yaptıkları araştırmada insanların kendilerini yalnız hissetmediklerini ifade etmiş olsa da bu çalışma, Parlar vd. (2014) ile Konak ve Çiğdem'in (2005) yaptıkları araştırmalarla örtüşmektedir. Konak ve Çiğdem'in (2005) yaptığı çalışmada huzurevi sakinlerinin yalnızlıktan şikayetçi oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Parlar vd. (2014), evde eşi ve çocukları ile yaşayan yaşlıların daha az yalnızlık duygusu ve depresyon yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. Benzer şekilde Şahin ve Yalçın (2003), huzurevlerinde yaşayan yaşlıların depresyon düzeylerinin evde yaşayan yaşlılara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Huzurevleri aynı zamanda yaşlıların güvenebilecekleri, kimseye yük olmadan böyle bir yükümlülüğün altına girmeden konaklayabilecekleri bir konaklama birimidir. Bu yönüyle araştırmanın bu sonucu, Türkiye gibi bir doğu ülkesi olan Hong Kong'ta yaşlılar ve çocukların kurumsal bakıma ilişkin tutumlarını ve bu tutumları etkileyen faktörleri inceleyen Lam vd. (1998) bulgularıyla örtüşmektedir. Lam vd. (1998: 215) katılımcılara, 60 yaşına ulaştıklarında engeli olması veya olmaması durumunda, kurumsal bakım hakkındaki tutumlarının ne olabileceğini sormuş ve katılımcıların %59'u eğer engeli olmaz ise çocukları ile birlikte yaşamayı tercih ettiğini, %43,5'i eğer bir engeli olursa çocukları ile birlikte kalma ihtimalinin düşük olduğunu ifade etmiştir.

60 yaş ve üzeri yaşlıların huzurevlerine yönelik bu düşüncelerinde cinsiyet arasında bir ilişki bulunmazken, yaşlıların birlikte yaşadıkları kişiler ile yaşadıkları şehirler, huzurevlerine yönelik düşüncelerin şekillenmesinde önemli birer unsur olarak karşımıza çıkmaktadır.

TR82 bölgesinde evde yaşayan yaşlıları, huzurevine gitmeye yönelten temel motivasyonlar şunlardır:

- Yakınlara yük olmama düşüncesi,
- Çevrelerinde birlikte vakit geçirebilecekleri kimsenin kalmaması,
- Geleceklerini güvence altına almak,
- Sresten uzak kalmak,
- İyi bir bakım almak.

Görüldüğü gibi insanoğlunun temel ihtiyaçları, yaşlılık anında yeniden gündeme gelmektedir. 60 yaş ve üzeri bir yaşlının, bu yaşlara geldiğinde yeniden güvenliğe yönelik kaygılarının olması, her şeyi altüst edebilecek, böylesi endişelerden uzaklaşmak adına, gidip yaşamayı istemediği bir yerde, bir anlamda yaşamın kendisinden aldıklarına (gençliği, ailesi belki eş ve çocukları) ve kendisini getirdiği bu noktaya teslimiyet göstererek yaşamayı kabul edebilecektir.

Çalışmanın diğer bir sonucu ise yaşlının, huzurevine gitmesi için kendisine tavsiyede bulunan kişinin huzurevine gitme kararı üzerindeki etkisine yöneliktir. Yaşlıya huzurevine gitmesi gerektiğini söyleyen en etkili kişi, ne eşi ne de komşu, akraba, mahalle muhtarı veya cami hocasıdır. En etkili kişi, yaşlının çocuğudur. Yaşamının en aktif döneminde yaşamına dahil olan ve onun yaşamını sorunsuz bir şekilde idame ettirebilmesi için ömrünün geri kalanını çocuk oryantasyonlu geçiren yaşlı için en etkili karar çocuklarının kararıdır. Bir anlamda çocuk, yaşlının son umududur.

Yaşlılar için en uygun model, aileleri ile birlikte olabilecekleri, kendilerine ait çevrede gerçekleşecek ve bakımı içeren bir model olacaktır. Bu konuda her ne kadar kadın istihdamını destekleme hedefi güdülerek başlatılsa da 2017 yılında İstanbul, İzmir, Ankara, Bursa, Kayseri, Sakarya, Antalya, Konya, Tekirdağ ve Gaziantep'te pilot olarak uygulanacak olan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, 2017) büyükanne projesi, 65 yaş ve üzeri büyükanneleri de kapsamı dolayısıyla yaşlıya, hem hala bir şeyler yapabildiği duygusunu yaşatma, hem de birilerine yük olmak kaygısını da ortadan kaldırmaya yönelik psikolojik katkısı çerçevesinde değerlendirilebilir.

Bu konuda yaşlıların sorunlarının çözümüne yönelik yapılan çalışmaların sonucunda önerilen modellerden birisi de yaşlı yaşam evleridir. Huzurevlerinin sorunlarına bir çözüm olarak yaşlıların daha çok ev ortamında, topluma entegrasyonunun sağlanmasını hedefleyen yaşlı yaşam evi projesi de yaşlıları daha mutlu kılarak, yaşlıların yaşamdan soyutlanmasına engel olmaktadır.

TR82 bölgesinde yapılan bu araştırmanın sonuçlarına dayanarak, mevcut uygulamalara ek olarak ilgili birimlere getirilebilecek öneriler şu şekilde sıralanabilir;

- ✓ Devlet politikalarında alınacak kararlara yaşlıların da katılımının sağlanması ile devlet nezdinde alınan kararların etkinliği arttırılabilecektir.
- ✓ Huzurevlerinde ve diğer bakım evlerinde bakım hizmeti alan yaşlılara ulaşmak, evde yaşayan yaşlılara ulaşmaktan daha kolay olabilmektedir. Bu anlamda evde yaşayan yaşlıların sorunlarına yönelik çeşitli araştırmalar gerçekleştirilerek öncelikle sorun tespiti yapılabilir, sonrasında ise sorunların çözümü yoluna gidilebilecektir.
- ✓ Nüfus yapısında görülen değişimlerle birlikte, yaşlıların yaşamdaki yeri yeniden tanımlanabilir.
- ✓ Yaşlıların yaşam tecrübesine yönelik birikimlerine vurgu yapılarak, toplumsal sağlığın korunmasında yaşlı nüfusa bir sorumluluk yüklenerek, kendilerinden bir şeyler beklendiği ve hala fikirlerine başvuru önemli bir rol model oldukları mesajı verilebilir.
- ✓ Yaşlılara sağlanan kolaylıklara yenileri eklenerek, onları kapalı kapılar ardından dışarı çıkaracak projeler geliştirilebilir.

Bu modellerin uygulamaya konulmasıyla, huzurevlerine yönelik olumsuz düşüncelerin azalacağı düşünülmekle birlikte, önemli olan yaşlıların da istediği gibi yaşlıların, ailelerinin yanında kalmasıdır. Böylesi bir düzenin sağlanması elbette uzun zaman alacaktır. Ancak, bu konuda en başta kreş ve anaokullarından başlayarak yaşlıların, yaşlı bakımının anlam ve önemine vurgu yapılması yeni nesillerin böylesi bir değerle yetişmesi, artan yaşlı nüfusu mutlu edecek en önemli unsurdur.

Kaynakça

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2013). Türkiye’de huzurevinde yaşayan yaşlıların huzurevine yerleşme nedenleri ve huzurevi yaşamına ilişkin algılarına yönelik bir araştırma.
- Aktaş, D; Şahin, E., & Terzioğlu, F. (2013). Kadın sağlığı açısından yaşlılık ve yaşam kalitesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, Cilt 16(1), 65-71.
- Altay, B. & Aydın, İ. A. (2009). Huzurevinde yaşayan yaşlılarda özbakım gücü ve yaşam doyumu arasındaki ilişki. *Dicle Tıp Dergisi*, 36(4), 275-282.
- Ardahan, M. (2010). Yaşlılık ve huzurevi. *Aile ve Toplum. Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi*, 5(20), 25-32.
- Arpacı, F., & Ersoy, A. F. (2009). Evde yaşayan yaşlıların huzurevinde yaşamaya ilişkin görüşleri. *Aile ve Toplum. Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi*, 5(18), 87-97.
- Briggs, R; Robinson, S; Martin, F., & O’Neill, D. (2012). Standards of medical care for nursing home residents in Europe. *European Geriatric Medicine*, 3, 365–367, <https://doi.org/10.1016/j.eurger.2012.07.455>.
- Cangöz, B. (2008). Yaşlılık: sadece kayıp mı? Bir ayrıcalık mı? *Türk Geriatri Dergisi*, 11(3), 143-150.
- Charles, K. K., & Sevak, P. (2005). Can family caregiving substitute for nursing home care? *Journal of Health Economics*, 24(6), 1174–1190, DOI: 10.1016/j.jhealeco.2005.05.001.
- Chen, S; Lin, H., & Jane, S. (2009). Perceptions of group music therapy among elderly nursing home residents in Taiwan. *Complementary Therapies in Medicine*, 17(4), 190–195, DOI: 10.1016/j.ctim.2009.03.002.
- Chiswick, B. R. (1975). The demand for nursing home care: An analysis of the substitution between institutional and noninstitutional care. *NBER Working Paper*, No. 98.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (2017). Büyükanneye torun maaşı 425 TL ve uygulama ilk etapta 10 pilot ili kapsayacak, <https://www.csgeb.gov.tr/home/news>, (22.08.2017).
- Çekal, N. (2006). Huzurevlerinde kalan yaşlıların beslenme servisi örgütünden memnuniyet durumları. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 10, 43-53.
- Dereli, F; Koca, B; Demircan, S., & Tor, N. (2010). Bir huzurevinde kalan yaşlıların yalnızlık düzeylerinin incelenmesi. *Yeni Tıp Dergisi*, 27(2), 93-97.
- Erdoğan, N. (1993). *Değişen toplumda yaşlılık ve huzurevi olgusu: İzmir Yeşilyurt Huzurevi sakinleri üzerinde bir araştırma*. İzmir: Ege Üniversitesi:
- Fukuyama, F. (1999). *The great disruption: Human nature and the reconstitution of social order*. Free Press.
- Görgülü, Ü; Akyar, İ; Akdemir, N., & Kapucu, G. S. (2010). Dünyada ve ülkemizde yaşlılara yönelik sosyal politikalar. *Türkiye Fiziksel Tıp Rehabilitasyon Dergisi*, 56(1), 30-33.
- Gümüş, A. B; Şıpkın, S., & Keskin, G. (2012). Fonksiyonel sağlık örüntüleri modeli ile bir huzurevinde yaşayan yaşlıların bakım gereksinimlerinin belirlenmesi. *Psikiyatri Hemşireliği Dergisi*, 3(1), 13-21, Doi: 10.5505/phd.2012.03511.
- Higgs, P. F. D; MacDonald, L. D; MacDonald, J. S., & Ward, M. C. (1998). Home from home: residents' opinions of nursing homes and long-stay wards. *Age and Ageing*, 27(2), 199-205.
- Høy, B.; Lillestø, B.; Slettebø, Å.; Sæteren, B; Tolo Heggstad, A. K.; Caspari, S; Aasgaard, T; Lohne, V; Rehnsfeldt, A.; Råholm, M.; Lindwall, L., & Nåden, D. (2016). Maintaining dignity in vulnerability: A qualitative study of the residents’ perspective on dignity in nursing homes. *International Journal of Nursing Studies*, 60 (August), 91-98, DOI: 10.1016/j.ijnurstu.2016.03.011.
- İçli, G. (2004). Huzurevinde kalan yaşlılar üzerine bir araştırma. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 5-24.
- İlgar, L., & İlgar, Ş. (2007). Yaşlılık dönemi ve yaşlının gelişim görevleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(1), 147-156.
- Khorshid, L; Eşer, İ; Zaybak, A; Yapucu, Ü; Arslan G. G., & Çınar, Ş. (2004). Huzurevinde kalan yaşlıların yalnızlık düzeylerinin incelenmesi. *Türk Geriatri Dergisi*, 7(1), 45-50.

- Kırpçak, S., & Dedeli, Ö. (2016). Yaşlı bireylerin gençlere yönelik tutumlarının değerlendirilmesi. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 2682-2696, DOI: <https://doi.org/10.14687/jhs.v13i2.3198>.
- Konak, A. & Çiğdem, Y. (2005). Yaşlılık olgusu: Sivas Huzurevi örneği. *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, 29(1), 23-63.
- Kulakçı, H. & Emrioğlu, O. N. (2012). Bir huzurevinde yaşayan yaşlıların sağlık gereksinimleri, hemşirelik girişimleri ve sonuçlarının belirlenmesinde Omaha Sistemi'nin kullanılabilirliği. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 19(1), 36-50.
- Kuru, P; Kelleci, Y; Gülsayar, G; Armağan, M. E., & Erzik, C. (2014). Determination of attitudes and behaviours in relation to active aging in individuals aged over 60 who are living in nursing homes. *Marmara Medical Journal*, 27(2), 144-148, DOI: 10.5472/MMJ.2014.03276.0.
- Künemund, H. (2006). Changing welfare states and the “sandwich generation”: Increasing burden for the next generation? *International Journal of Ageing and Later Life*, 1(2), 11–29.
- Kwok, T; Luk, J. K. H; Lau, E; & Woo, J. (1998). Attitudes of old people towards old age homes in Hong Kong. *Archives of Gerontology and Geriatrics*, 27(1), 89-96, [https://doi.org/10.1016/S0167-4943\(98\)00102-2](https://doi.org/10.1016/S0167-4943(98)00102-2).
- Lam, T; Chi, I; Piterman, L; Lam, C. & Lauder, I. (1998). Community attitudes toward living arrangements between the elderly and their adult children in Hong Kong. *Journal of Cross-Cultural Gerontology*, 13(3), 215–222.
- Licciardello, O; Di Marco, G., & Mauceri, M. (2014). Aging between experience and attitudes: a research with Italian and Spanish. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 127, 199–203, <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2014.03.240>.
- Luppa, M; Luck, T; Weyerer, S; König, H; Brähler, E., & Riedel-Heller, S. G. (2010). Prediction of institutionalization in the elderly. a systematic review. *Age and Ageing*, 39(1), 31–38, <https://doi.org/10.1093/ageing/afp202>.
- Maral, İ; Aslan, S; İlhan, M. N; Yıldırım, A.; Candansayar, S., & Bumin, A. (2001). Depresyon yaygınlığı ve risk etkenleri: huzurevinde ve evde yaşayan yaşlılarda karşılaştırmalı bir çalışma. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 12(4), 251-259.
- Maurits, E. E. M; de Veer, A. J. D; van der Hoek, L., & Francke, A. L. (2015). Autonomous home-care nursing staff are more engaged in their work and less likely to consider leaving the healthcare sector. A questionnaire survey. *International Journal of Nursing Studies*, 52(12), 1816-1823, doi: 10.1016/j.ijnurstu.
- McCloskey, R; Donovan, C; Stewart, C., & Donovan, A. (2015). How registered nurses, licensed practical nurses and resident aides spend time in nursing homes: An observational study. *International Journal of Nursing Studies*, 52(9), 1475–1483, doi: 10.1016/j.ijnurstu
- Mutchler, J. E., & Burr, J. A. (2003). Living arrangements among older persons a multilevel analysis of housing market effects. *Research on Aging*, 25(6), 531-558.
- Neal, M. B. & Hammer, L. B. (2017). *Working couples caring for children and aging parents: Effects on work and well-being*. Psychology Press.
- Nichols, L. S. & Junk, V. W. (1997). The sandwich generation: Dependency, proximity, and task assistance needs of parents. *Journal of Family and Economic Issues*, 18(3), 299-326. <https://doi.org/10.1023/A:1024978930126>.
- Nyman, J. A. (1989). The private demand for nursing home care. *Journal of Health Economics*, 8(2), 209-231.
- Öğüt, S.; Öğüt Düzen, K., & Polat, M. (2017). Huzurevlerinde yaşayan yaşlıların yerinde yaşlanma konusundaki duygu ve düşünceleri. *Manisa CBU Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 4(1), 522-526.
- Öz, F. (2002). Yaşamın son evresi: Yaşlılık psikososyal açıdan gözden geçirme. *Kriz Dergisi*, 10(2), 17-28.

- Parlar, S. K; Karadağ, G; Koçak, H. S., & Korhan, E. A. (2014). Investigation of the old age perceptions with the loneliness and depression levels of the elderly living at home. *Turkish Journal of Geriatrics*, 17(1), 70-76.
- Pleschberger, S. (2007). Dignity and the challenge of dying in nursing homes: The Residents' view. *Age and Ageing*, 36(2), 197-202, <https://doi.org/10.1093/ageing/afl152>.
- Population Reference Bureau (2017). *2017 world population data sheet with a special focus on youth*.
- Ribbe, M. W; Ljunggren, G; Steel, K; Topinkova, E; Hawes, C; Ikegami, N; Henrard, J., & Jonnson, P. V. (1997). Nursing homes in 10 nations: A comparison between countries and settings. *Age and Ageing*, 26 (Supplement 2), 3-12, https://doi.org/10.1093/ageing/26.suppl_2.3.
- Roscoe, L. A., & Hyer, K. (2008). Quality of life at the end of life for nursing home residents: Perceptions of hospice and nursing home staff members. *Journal of Pain and Symptom Management*, 35(1), 1-9, <https://doi.org/10.1016/j.jpainsymman.2007.02.035>.
- Rubenstein, L. Z; Josephson, K. R., & Robbins, A. S. (1994). Falls in the nursing home. *Annals of Internal Medicine*, 121(6), 442-451.
- Ryan, A., & Scullion, H. F. (2000). Nursing home placement: An exploration of the experiences of family carers. *Journal of Advanced Nursing*, 32(5), 1187-1195, DOI: 10.1046/j.1365-2648.2000.01589.x.
- Sekaran, U. (2003). *Research methods for business: A skill building approach*. Fourth Edition, USA: John Wiley ve Sons Inc.
- Shanas, E. (1979). The family as a social support system in old age. *The Gerontologist*, 19(2), 169-174, <https://doi.org/10.1093/geront/19.2.169>.
- Şahin, M., & Yalçın, M. (2003). Huzurevinde veya kendi evlerinde yaşayan yaşlılarda depresyon sıklıklarının karşılaştırması. *Türk Geriatri Dergisi*, 6(1), 10-13.
- Tezcan, S., & Seçkiner, P. (2012). Türkiye’de demografik değişim; yaşlılık perspektifi. Dilek A. ve Melikşah E. (Ed.). *Yaşlı sağlığı: sorunlar ve çözümler*(ss. 1-8), Halk Sağlığı Uzmanları Derneği.
- Tse, M. M. Y. (2007). Nursing home placement: perspectives of community-dwelling older persons. *Journal of Clinical Nursing*, 16(5), 911-917, DOI: 10.1111/j.1365-2702.2006.01833.x.
- Türkiye İstatistik Kurumu (2015). *İstatistiklerle yaşlılar 2015, seçilmiş ülkelere göre yaşlı nüfus oranı 2015*.
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2017). *Hayat tabloları 2014-2016*.
- Walz, H. S., & Mitchell, T. E. (2007). Adult children and their parents' expectations of future elder care needs. *Journal of Aging and Health*, 19(3), 482-499, DOI: 10.1177/0898264307300184.
- Woo, J; Ho, S. C; Yu, A. L. M.,& Lau, J. (2000). An estimate of long-term care needs and identification of risk factors for institutionalization among Hong Kong Chinese aged 70 years and over. *Journal of Gerontology: Medical Sciences*, 55(2), M64-M69, <https://doi.org/10.1093/gerona/55.2.M64>.
- Wu, A. M. S; Tang, C. S.,& Yan, E. C. (2004). Psychosocial factors associated with acceptance of old age home placement: A study of elderly chinese in Hong Kong. *Journal of Applied Gerontology*, 23(4), 487-504.
- Yıldız, M. (2012). Bağlanma kuramı açısından yaşlılık dönemine genel bir bakış. *Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 36(1), 1-30.

[Extended English Abstract](#)

Introduction

Nowadays, we can easily reach everyone and everywhere due to consistent developments and improvements in technology, transportation and communication that makes them accessible and affordable. However, our relationships with our acquaintances have become more superficial and contrived. People were constantly engaged in many areas of daily life such as business and education engendering older people to stay out of this system. This out-of-system situation created a new system in itself. This new system has resulted in a new agenda including old care, aging, healthy aging and active aging. Under the name of elderly care, social work programs and similar certificate

applications were initiated and a new business field was born. Nursing home has become an important part of this new business area.

As a result of literature review, the studies on nursing homes can be examined under five dimensions; (1) demand-oriented, (2) perception-oriented, (3) psychology-oriented, (4) health-oriented, and (5) staff and service-oriented. This study is based on perception-oriented studies and the perception on the nursing homes is examined in both sociological and psychological grounds. Interpretation of the perception of the elderly residents living at home in the context of society makes the study sociological. On the other hand, it is psychological due to assessing the psychological factors behind preference of nursing home.

The main problem of the study is to investigate the meaning of nursing homes for the elderly aged 60 and over. In this respect, the aim of this study is to determine whether there is a relationship between the thoughts of the old living at home about nursing homes and the gender, the cities they live in and the people they live with. This study aims to reveal the nursing home perception of the elderly by testing the following three hypotheses:

H₁: There is a relationship between nursing home perception and the participant's gender.

H₂: There is a relationship between nursing home perception and the participant's city.

H₃: There is a relationship between nursing home perception and the people the participant live with.

Methodology

The universe of the research is 127,642 old people aged 60 and over living in the TR82 region in Turkey. The region composed of Cankiri, Kastamonu and Sinop provinces having the highest proportion of the old in turn 15.7%, 16.8% and 18.1% that is the reason of choosing this region for the research. The research sample is 384 which is enough for sampling size according to Sekaran (2003: 294). The stratified random sampling method was used and the data were collected through face-to-face interviews in which questionnaire forms developed by Kwok et al. (1998) and Directorate General of Services for Persons with Disabilities and The Elderly. 100 questionnaire forms were not suitable for analyses. The data collected from 400 participants were analysed by frequency analysis and the chi-square (x²) test.

Findings

According to the results of the analyses, 53.8% of the participants are female and 46.2% are male; 25% of the participants live in Cankiri, 30% live in Sinop and 45% live in Kastamonu; 8.5% of the participants live alone, 40.1% live with their spouses, 27.7% live with their spouses and children, 17.4% live with their children, 6.3% live with their brother or sister, relatives, parents and grandchildren. According to the results of the study, in future, the elderly living at home in TR82 region do not consider moving to nursing homes. The results of frequency analysis showed that the respondents' perceptions towards nursing homes as following: feel of abandonment (85%), future concerns (78%), desperation (80%), a solution for daily problems (70%), loneliness (75%), confidence (70.5%), no burden on anyone (83.2%), places for poor elderly (74.7%) and places for elder orphans (85.2%).

Although the effect of recommendation made by the spouse is very low, the children's (89%) is very effective on considering nursing homes as living places. Furthermore, health deterioration, loneliness and having no one to care for have effects on the decisions of the elderly to live in nursing homes. According to chi-square (x²) test results it is determined that although there is no relationship between perception of nursing homes and gender, there is a statistically significant relationship between some phrases related to perception of nursing homes and the city and the people the old live with.

Conclusion

A nursing home means abandonment for the elderly living at home in the TR82 region in Turkey. Moreover, a nursing home is a result of loneliness in addition to a solution for helplessness, poverty and loneliness. The main motivations that lead the elderly moving to the nursing homes can be listed as follows;

- ✓ Not to be a burden to the family members and relatives.
- ✓ The idea of being alone.
- ✓ Future concerns.
- ✓ To avoid stress.
- ✓ To get a good care.

Nursing homes are accommodation units where elderly people can accommodate confidently without a burden to the family members and relatives. Furthermore, the children's recommendations play an important role in the old's decision on moving to a nursing home. It can be interpreted that a child is the last hope for the elderly.